

El cuc del filferro (Zabrus tenebrioides)

nov. 20, 2019 |

Es tracta d'un coleòpter que en estat adult té forma allargada i convexa. La seva longitud varia entre 12 i 18 mm i es de coloració marró-fosc. L'adult, depenent de la zona i condicions climàtiques, apareix entre mitjans de maig i primers de juny, quan les espigues de blat són encara joves. La seva activitat és principalment nocturna. S'alimenta de grans encara lletosos. Cap a mitjans de juny, es pot trobar durant el dia sobre les espigues, menjant grans ben formats. La resta del dia es troba sota la palla, pedres o terrossos. La posta d'ous depèn, sobretot de la humitat del terreny. Segons la zona de cultiu, pot iniciar-se a finals de juliol i es prolongarà fins al setembre. La gran majoria d'adults mor al començament de l'hivern, encara que sota condicions favorables, alguns individus sobreviuen i poden arribar a la primavera següent.

Les larves apareixen entre mitjans de setembre i principis d'octubre. Poden estar diversos dies i fins i tot mesos sense alimentar-se. Tardors suaus i humides, eclosions primerenques i un desenvolupament ininterromput de les larves poden provocar danys importants, sobretot si es continua amb hiverns suaus. El període d'activitat larvària es manté des de setembre fins a finals d'abril. A partir d'aquest moment es formen les pupes. L'adult no apareix sobre la superfície del sòl fins que els seus teguments estiguin endurits i pigmentats, i això sol passar a partir de la segona quinzena de maig.

El període crític es dona en el moment en que les larves s'alimenten de les primeres fulles de cereals (no ataca a les civades) comprometent en molts casos la instal·lació correcta del cultiu. Els primers danys es detecten sobre cereal renadiu i posteriorment, durant els mesos de novembre i desembre, en cultiu establert. La larva devora les fulles, respectant els nervis, de manera que tenen una aparença esfilagarsada. Els danys que poden produir els adults al alimentar-se normalment passen totalment desapercebuts.

Mesures de prevenció i / o culturals:

- **Rotació de cultius.** La plaga afecta cereals d'hivern (excepte civada). S'evitarà repetir cultius sensibles quan en anys anteriors s'hagi detectat la plaga.
- **Període intercultiu.** Eliminar el cereal renadiu per mitjans mecànics.
- **Labors.** En parcel·les on s'hagi detectat la plaga, evitar sembres sense realitzar un treball del sòl.
- **Data de sembra.** Evitar sembres excessivament primerenques.

Els mostrejos que es facin, per tal d'avaluar el risc i realitzar un tractament, si escau, només són vàlids per a la parcel·la mostrejada; però resulten indicatius de la situació de la plaga i poden servir d'alerta per a la resta de la zona. Cal estar atents als avisos fitosanitaris de les tècnics assessors en GIP, ADVs i del Servei de Sanitat Vegetal. Es poden utilitzar productes fitosanitaris, com algun formulat a base de la matèria activa clorpirifòs, sempre que estiguin autoritzats per aquest us en el Registre de Productes Fitosanitaris del MAPA.

Foto portada: Pavel Krásensky (www.naturfoto.cz)

AUTORS

JORDI MATEU

Servei de Sanitat Vegetal. DARP